BEZPŁATNY MAGAZYN ROLNIKÓW – TARGI – PORADY – WIADOMOŚCI BRANŻOWE

Rolniczy EXPRESS

NR 23, listopad 2015r. ISSN: 2353-6128 WWW.EXPRESSROLNICZY.PL

ELEKTRONICZNY DORADCA

str. 2

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku przygotował dla rolników nową formę kontaktu z doradcą - Elektroniczną Platformę Świadczenia Usług (EPSU).

FORUM GRUP PRODUCENCKICH

str. 2

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku zorganizuje drugą edycję spotkania dla grup producenckich i osób zainteresowanych założeniem takich grup. II Pomorskie Forum Grup Producenckich zaplanowano na 8 grudnia, spotkanie odbędzie się w Słupskim Inkubatorze Technologicznym.

POSTĘP HODOWLANY

str. 10

W rolnictwie funkcjonuje kilka pojęć stosowanych zamiennie do określenia postępu, jaki wnoszą nowe odmiany. Najczęściej zamiennie używanymi pojęciami są: postęp genetyczny, hodowlany, odmianowy i biologiczny.

TRUDNA SYTUACJA PRODUCENTÓW MLEKA

str. 8

Sytuacja w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka jest trudna. Według GUS, średnia cena mleka płacona w skupie w woj. pomorskim, w I półroczu tego roku wynosiła 112,03 zł/hl i była niższa o 26,19% w porównaniu do I półrocza 2014 roku (151,79 zł/hl).

II Pomorskie Forum Grup Producenckich

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku zorganizuje drugą edycję spotkania dla grup producenckich i osób zainteresowanych założeniem takich grup. II Pomorskie Forum Grup Producenckich zaplanowano na 8 grudnia, spotkanie odbędzie się w Słupskim Inkubatorze Technologicznym.

Spotkanie jest kierowane do członków grup producentów rolnych,uznanych organizacji producentów owoców i warzyw, a także osób zainteresowanych założeniem grup producenckich oraz innych mieszkańcy obszarów wiejskich.

Podczas spotkania zaplanowano wykłady na temat stanu zorganizowania grup producenckich w województwie pomorskim,finansowaniu takich grupm, omówione zostaną zasady i regulacje prawne grup producenckich w PROW 2014-2020. Organizatorzy zaplanowali również panel dyskusyjny, gdzie Roman Paluszczak, Naczelnik Wydziału Grup i Organizacji Producentów w Departamencie Działań Społecznych i Środowiskowych AriMR w Warszawie opowie o „Podstawowych problemach w realizacji planów i funkcjonowaniu wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw oraz uznanych organizacji producentów owoców i warzyw", Magdalena Adamkiewicz – specjalista z dziedziny podatków i rachunkowości omówi podstawowe zasady gospodarki podatkowej dla grup producenckich. W ramach forum odbędzie się również prezentacja firm z branży rolniczej.

Udział w forum jest płatny, 40 złotych od osoby. Organizator zapewnia uczestnikom wyżywienie i materiały reklamowe.

(GB)

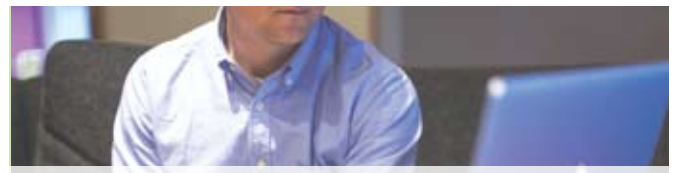

Elektroniczny kontakt z doradcą

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku przygotował dla rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich nową formę kontaktu z doradcą - Elektroniczną Platformę Świadczenia Usług (EPSU).

Platforma oferuje możliwość zadawania pytań drogą elektroniczną, dostęp do odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz możliwość otrzymywania zaproszeń na szkolenia i inne imprezy organizowane przez PODR.

Usługa dostępna jest tylko dla zalogowanych użytkowników portalu Elektronicznej Platformy Świadczenia Usług.

Przedstawiciele PODR proszą osoby, które otrzymują z PODR Oddział Stare Pole newsletter oraz sygnalizację Integrowanej Ochrony Roślin (IOR) o zalogowanie się do nowej bazy ePODR. Da to możliwość korzystania z szerszej oferty usług elektronicznych PODR w Gdańsku, łącznie z dotychczas otrzymywanymi informacjami mailowymi. Osoby, które nie skorzystają z nowej funkcji będą otrzymywać dotychczasowy newsletter drogą mailową, na obecnych zasadach, do końca I kwartału 2016 r.

(GB)

fot. PODR Gdańsk

Spotkanie producentów wołowiny

W siedzibie PODR w Lubaniu zorganizowano spotkanie rolników należących do grupy producentów „Wołowina Pomorska".

Na początku spotkania Wojciech Etmański, prezes grupy omówił przeznaczenie środków pieniężnych należących do spółki oraz aktualną sytuację na rynku lokalnym. Podkreślano, że wielu rolników o małym areale ziemi przebranżawia się na produkcję opasów rzeźnych a także dodatkowo część gospodarstw mlecznych (ze względu na złą sytuację na rynku mleka) zmienia kierunek działalności. Grupa Producencka chce promować jedzenie wołowiny oraz pomagać rolnikom w pozyskaniu rynku zbytu oraz lepszej ceny za żywiec wołowy.

W ramach spotkania odbyło się także szkolenie ot „Krzyżowanie towarowe bydła- cel,efekty. Stan obecny i perspektywy rozwoju" a Ryszard Przekwas, przedstawiciel firmy Agraimpex omówił opłacalność oraz obecne ceny rynkowe żywca wołowego.

Aktualnie Grupa Producencka liczy 20 członków, w grudniu zaplanowano spotkanie podczas którego nastąpiposzerzenie grupy o kolejne 5 osób. Osoba wstępująca musi być rolnikiem oraz prowadzić chów lub hodowlę bydła. Do Grupy Producenckiej mogą przystąpić rolnicy hodujący zarówno bydło rasowe do dalszej hodowli jak i bydło opasowe.

(KP)

Zmiany w zasiłku macierzyńskim

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego poinformowała o zmianach w przyznawaniu i wypłacie zasiłków macierzyńskich dla ubezpieczonych rolników i domowników. Nowe rozwiązania wchodzą w życie od 1 stycznie 2016 roku.

Zasiłek macierzyński będzie przysługiwał osobie podlegającej ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy lub na wniosek, która:

- jest matką albo ojcem dziecka,
- przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- przyjęła dziecko w wieku do 7. roku życia na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do 10. roku życia.

Ubezpieczony – ojciec dziecka będzie mógł się ubiegać o zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia przez matkę dziecka tylko w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę.

Zasiłek macierzyński jako świadczenie okresowe będzie przysługiwał przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub przyjęcia na wychowanie jednego dziecka. Okres pobierania zasiłku macierzyńskiego ulegnie wydłużeniu w przypadku urodzenia przy jednym porodzie większej liczby dzieci. Osobie uprawnionej do zasiłku macierzyńskiego będzie przysługiwał w tym samym czasie jeden zasiłek macierzyński bez względu na liczbę wychowywanych dzieci.

(GB)

WYDAWNICTWO
NORDAPRESS P.P.H.U.,
ISSN: 2353-6128
Aleja Zwycięstwa 24,
80-219 Gdańsk,
tel./fax 58 736 16 92

REDAKCJA
Piotr Ruszewski
REDAKTOR NACZELNY
Grzegorz Bryszewski
SEKRETARZ REDAKCJI
Łukasz Klein
SKŁAD I ŁAMANIE

REKLAMA
Rafał Laskowski
DYREKTOR HANDLOWY
tel. 791 980 155
Piotr Krzewicki
tel. 796 944 155
p.krzewicki@expressy.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów. Wydawca nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam.

SKUP AUT
GOTÓWKA! DOJAZD!
KAŻDY STAN!
510 894 627

Większe opłaty do składek ubezpieczeń rolnych

Jeden z czytelników Expressu Rolniczego, najwyraźniej niezadowolony z bieżących regulacji, zwrócił się z zapytaniem o planowane zmiany aktów prawnych w zakresie rolnictwa, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na poprawę sytuacji rodzimego rolnictwa. Radca prawny Ryszard Stopa w zwięzłym zarysie wskazuje na przygotowywane prace w tym kierunku.

Jeden z projektów dotyczy nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Proponowane zmiany dotyczą podniesienia stawek taryfowych, co do których stosuje się dopłaty. Kwota, jaką budżet państwa dopłaca do składki ubezpieczenia stanowi obecnie 3,5 % sumy ubezpieczenia, zgodnie natomiast z założeniami projektu nowelizacji ustawy dopłata miałaby wynosić 9%.

Proponowane zmiany w ocenie autorów projektu usprawnią system ubezpieczeń w rolnictwie poprzez zapewnienie rolnikom większego dostępu do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczeniowych, a tym samym zwiększą zainteresowanie rolników ubezpieczeniami rolnymi.

Wysokość dopłat z budżetu państwa, jakie miałyby przysługiwać rolnikom w przypadku wejścia w życie nowelizacji ustawy wynosi 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia nieprzekraczających 9 % przy ubezpieczeniu upraw od start spowodowanych przez suszę. Zgodnie z założeniami projektu stawka ta może jednak zostać podniesiona do 12% sumy ubezpieczenia w przypadku upraw na glebach słabych, stanowiące V klasę bonitacji oraz do 15 % sumy ubezpieczenia w przypadku upraw na glebach bardzo słabych, stanowiących IV klasę bonitacji. Ponadto projekt zmiany ustawy przewiduje także jednolitą stawkę dopłat do składek ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na poziomie wynoszącym 65% składki, obecnie dopłaty te wynoszą do 65% składki.

Dopłaty z budżetu państwa mają także przysługiwać przy uprawie zbóż, rzepaku, kukurydzy, warzyw gruntowych, chmielu, drzew i krzewów owocowych, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych i to do 9 % sumy ubezpieczenia upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez takie czynniki jak: huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne. Na te same dopłaty mogliby liczyć plantatorzy tytoniu, truskawek i sadownicy.

Obecnie wysokość dopłaty do składek ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich jest określana corocznie przez Radę Ministrów na rok następny, na mocy rozporządzenia do 30 listopada danego roku. Proponowane zmiany miałyby wyeliminować taki sposób ustalania wysokości dopłaty z budżetu państwa.

Autorzy projektu proponują jeszcze jedną bardzo istotną zmianę, zgodnie z którą zakładom ubezpieczeniowym będzie przysługiwała dotacja na pokrycie części odszkodowań wypłaconych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę w wysokości 80% różnicy pomiędzy łączną kwotą odszkodowań wypłaconych w danym roku kalendarzowym z tytułu suszy a kwotą, która stanowi 90 % sumy składek uiszczonych w danym roku kalendarzowym z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw. Taki zabieg miałby zachęcić zakłady ubezpieczeniowe do zawierania z rolnikami umów.

Należy mieć na uwadze, iż w świetle prawa bez wątpienia warto skorzystać z ubezpieczenia upraw rolnych oraz zwierząt gospodarskich. Jego istotą jest bowiem zabezpieczenie rolników przed negatywnymi konsekwencjami różnorodnych, lecz określonych w umowie ubezpieczenia, losowych zdarzeń takich jak m.in. warunki atmosferyczne (powódź, huragan). Rolnicy przystępujący do takiego ubezpieczenia powinni z pewnością dokładnie analizować zawieraną umowę ubezpieczenia oraz w miarę możliwości negocjować jej warunki stosownie do swoich potrzeb. Podobne inicjatywy realizują interes rolników, którzy stają się bardziej przezorni i coraz chętniej korzystają z form zapobiegania nieprzewidzianym szkodom.

fot. Pexels.com

Masz problem napisz do nas

Zachęcamy do zadawania pytań drogą e-mailową:
rolniczy@expressy.pl

lub za pomocą tradycyjnej poczty:
Express Rolniczy,
ul. Gniewowska 7,
84-200 Wejherowo

W ramach naszego cyklu porad prawnych publikujemy praktyczne komentarze dotyczące aktualnych problemów naszych Czytelników. Rzetelny oraz kompetentny zespół specjalistów w ciekawy oraz zwięzły sposób będzie udzielał odpowiedzi na przedstawione przez rolników pytania.

FAKO

FABRYKA KOTŁÓW FAKO S.A.

- kotły olejowo - gazowe
- kotły węglowe
- kotły na biomasę
- kotłownie kontenerowe
- kotły C.O.
- ekonomizery
- wymienniki ciepła
- wynajem kotłowni kontenerowych

ul. Stoczniowców 8, 84-230 Rumia - Janowo

Tel: (58) 671-70-80, **www.FAKO.pl**

Dlaczego wapnowanie jest ważne?

Wiedza o konieczności wapnowania pól jest dość powszechna. Jednak badania przekrojowe na terenie Polski, prowadzone co kilka lat przez IUNG, pokazują, że w dalszym ciągu średni odczyn pH gleb w badanych próbkach jest zbyt niski - w 2010 r. wynosił 5,5. Pięć lat wcześniej pH wynosiło 5,3. Ponadto ponad 50% gleb użytkowanych rolniczo miało odczyn bardzo kwaśny i kwaśny, co bezpośrednio przekłada się na niskie plony. Warto zatem stale przypominać o niezwykle ważnej roli wapnia i wapnowania dla rozwoju roślin.

Wapń pobrany przez roślinę lokowany jest głównie w ścianach komórkowych. Tam łączy ze sobą nici pektyn pełniących rolę kleju spajającego komórki ze sobą. Duży brak tego pierwiastka powoduje powstawanie luk, przez które przedostają się enzymy (pektynazy endogenne bądź wydzielane przez grzyby chorobotwórcze) rozpuszczające ściany komórkowe. Wapń znajduje się również w soku komórkowym w postaci fosforanów, węglanów, szczawianów. Wpływa na gospodarkę wodną, działając odwadniająco i nasilając transpirację roślin. Silna transpiracja nasila zasysanie wody z gleby przez korzenie, a wraz z nią pobieranie składników odżywczych. Jeśli brakuje wapnia w komórkach, zwiększa się w nich zawartość cukrów redukujących i jednocześnie spada zdolność do absorpcji azotanów. W tych warunkach powstaje więcej mało wartościowych substancji niebiałkowych zamiast białkowych. Lucerna przy pH poniżej 5,5 nie wytwarza brodawek na korzeniach, w których znajdują się bakterie wiążące azot. U grochu stwierdzono reakcję chemotropiczną (ucieczkę) korzeni od stref gleby, w których kwaśny odczyn uaktywnił toksyczny jon glinu.

Ilość pobieranego wapnia zależy od gatunku rośliny i mieści się w przedziale między 10 a 25 kg/ha. Wysokie potrzeby pokarmowe mają np. rzepak, który pobiera ok. 50 kg CaO/1 t ziarna z odpowiednią ilością słomy, a także kukurydza pobierająca ok 120 kg CaO/60 t zielonki.

Wapń wpływa na rośliny głównie poprzez glebę, utrzymując w niej odpowiednią kwasowość bliską 6,5 pH. Jest to taki odczyn, przy którym znaczna część makro- i mikroskładników jest łatwo dostępna dla roślin (wykres). Dla przykładu fosfor dostarczany w nawozach po rozpuszczeniu w wodzie glebowej, pobierany jest w postaci anionu kwasu ortofosforowego $H_2PO_4^{(-)}$. Jednak w mineralnych glebach silnie kwaśnych tworzy trudno rozpuszczalne w wodzie, a więc niedostępne dla roślin związki z glinem, żelazem i manganem. Trzeba dodać, że w warunkach zasadowych również dochodzi do wytrącenia, a więc powstania nierozpuszczalnych soli z wapniem czy magnezem. Do takiej sytuacji może dojść, gdy popełnimy błąd, stosując duże ilości wapnia w postaci tlenkowej na glebach lekkich. Nawozy wapniowe tlenkowe zawierają 70% CaO, który szybko działając, podnosi w pierwszym sezonie wegetacyjnym po zastosowaniu odczyn pH do silnie zasadowego. W tych warunkach nie tylko uwstecznia się fosfor, ale i większość mikroelementów. Ponadto metale ciężkie są bardziej mobilne i rośliny pobierają je w większych ilościach. Przy pH poniżej 5,5 Al^{+++} jest pobierany przez rośliny zamiast jonów Ca^{++}, Mg^{++}, K^{+}, wywołując u większości z nich słabszy rozwój systemu korzeniowego.

Jak powstaje kwaśny odczyn gleby?

Jest kilka zasadniczych przyczyn powstawania kwaśnego odczynu gleby. Większość gleb w Polsce wytworzyła się z utworów poglacjalnych, tzn. z naniesionych przez lodowiec żwirów, piasków i glin. Mniej więcej 1,8 mln lat temu rozpoczął się holocen, który charakteryzował się dość gwałtownym ochłodzeniem klimatu. Przez ten czas nasuwały się na tereny Polski kolejne lądolody, które nanosiły przymarznięty do jego spodu materiał skalny, mniej lub bardziej rozdrobniony. W trakcie topnienia lądolodu (interglacjału) następowało wiele procesów polegających na przemieszczaniu przez wody topniejącego lodu żwiru, piasku i części spławialnych. Stąd w woj. pomorskim możemy zobaczyć w Borach Tucholskich ogromne pola sandrowe zbudowane głównie z osadów piaskowych. Na mniejszą skalę piaszczyste gleby występują - obok utworów gliniastych - na terenie Kaszub. Właśnie na glebach utworzonych głównie z piasku odczyn jest najniższy - poniżej 5,5 pH. Wynika to stąd, że w glebach piaszczystych jest mało jonów zasadowych Ca^{++}, Mg^{++}, K^{+}, a proces wymywania tych jonów przebiega szybciej niż na glebach gliniastych.

Zasobność w jony zasadowe zależy również od składu mineralogicznego. W Polsce minerały, które przybyły z lądolodem, ze Skandynawii w większości pochodzą z kwaśnych skał granitowych, bogatych w glin i krzem, a ubogich w wapń i magnez. Ponadto w klimacie umiarkowanym przeważają procesy przesiąkania wody opadowej nad transpiracją. To powoduje wymywanie, łatwo rozpuszczalnego w wodzie i kwasach organicznych (powstających z CO_2 i H_2O), węglanu wapnia w głębsze warstwy profilu glebowego. Szacuje się, że rocznie z powierzchni 1 ha warstwy ornej ubywa od 130 - 300 kg CaO i 50 kg MgO.

Innym procesem zakwaszającym gleby jest nawożenie. Do zakwaszania gleb przyczynia się dodawanie nawozów azotowych w formie NH_4^{+}, soli potasowej KCl i siarczanu amonu. Po rozpuszczeniu w roztworze glebowym uwalniają się wodór H^{+} i glin Al^{+++}. Same rośliny, pobierając jony zasadowe Ca^{++}, Mg^{++}, K^{+}, NH_4^{+}, powodują systematyczne zakwaszanie środowiska glebowego. Wszystkie te procesy wskazują na nieustający proces zakwaszania gleb w Polsce i konieczność wapnowania ich co 3 - 4 lata.

Jak wapń dostarczony z nawozami zmienia odczyn gleby?

Wapń ma zdolność do wypierania kwaśnych jonów H^{+} i Al^{+++} z kompleksu sorpcyjnego gleby do roztworu glebowego. Tam następuje połączenie kwaśnych jonów z zasadowym jonem OH^{-} i w przypadku wodoru powstaje obojętna woda. Warto wyjaśnić pojęcie sorpcji i kompleksu sorpcyjnego. Zdolność do zatrzymywania i pochłaniania przez glebę różnych składników, np. jonów i cząstek, nazywa się sorpcją. Kompleksem sorpcyjnym są koloidy glebowe, w skład których wchodzą minerały ilaste, próchnica czy wodorotlenki glinu i żelaza. Wszystkie te koloidy mają zdolność przyciągania i magazynowania jonów pochodzących z nawozów dzięki licznym ładunkom ujemnym działającym jak magnes.

Wapń ma korzystny wpływ na powstawanie struktury gruzełkowatej gleby. Jony wapnia, w przeciwieństwie do jonów sodu, spajają koloidy glebowe. Ponadto uaktywniają procesy biologiczne, w wyniku których powstają różnego rodzaju wydzieliny - śluzy dodatkowo spajające koloidy agregatów. W glebie wapnowanej wzrasta % gruzełków odpornych na działanie wody. Stwierdzono w niej niemal dwukrotnie większą ilość gruzełków odpornych na rozmywanie przez wodę niż w glebach niewapnowanych. W glebie wapnowanej, wytworzonej z gliny lekkiej, gruzełków odpornych o wymiarach 0,25 - 1,0 mm było 41,4%, natomiast w niewapnowanych – 24,2%.

Krzysztof Kozdemba
PODR w Gdańsku

TOYOTA
WALDER

MAGICZNA
WYPRZEDAŻ

Yaris | cena od **36 900** zł, rabat do **6 000** zł

Yaris Hybrid | cena od **62 400** zł, rabat do **6 000** zł

Verso | cena od **65 990** zł, rabat do **19 000** zł

Auris | cena od **56 900** zł, rabat do **13 500** zł

Auris Hybrid | cena od **74 900** zł, rabat do **13 500** zł

Avensis | cena od **69 900** zł, rabat do **20 000** zł

Corolla | cena od **60 900** zł, rabat do **8 000** zł

RAV4 | cena od **84 900** zł, rabat do **17 000** zł

Daj się porwać fantazji i wejdź do magicznego świata wyprzedaży w salonach **Toyota Walder Chwaszczyno i Rumia**!

Niezawodność, bezpieczeństwo, bezawaryjność - to nie magia, to Toyota!

www.toyota.gdynia.pl

ul. Oliwska 58, 80-209 **Chwaszczyno**
T +58 520 94 10, toyota@toyota.gdynia.pl

ul. Jana III Sobieskiego 28, 84-230 **Rumia**
T +58 679 49 99, toyota@toyota.rumia.pl

Szukamy rezerw

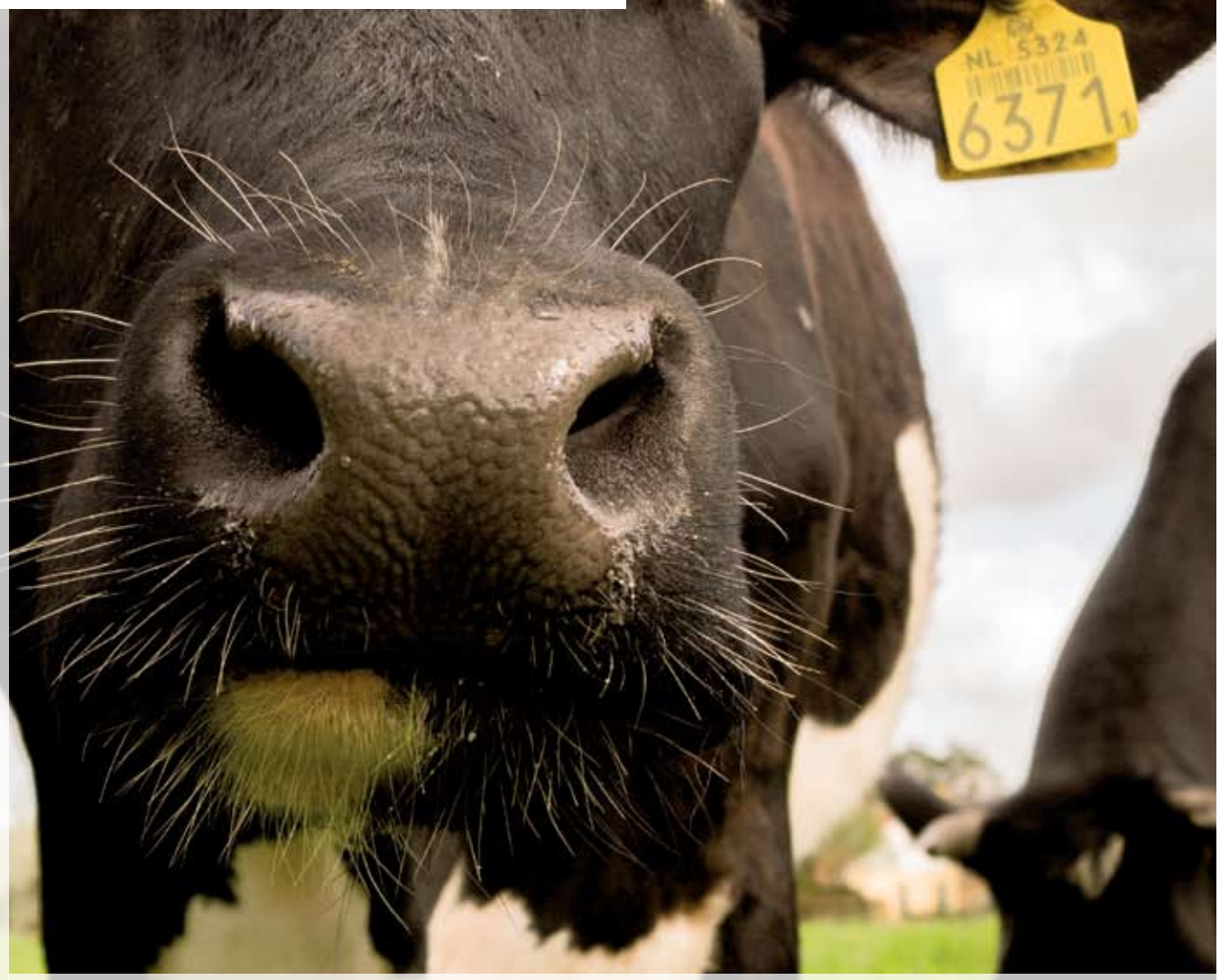

Sytuacja w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka jest trudna. Według GUS, średnia cena mleka płacona w skupie w woj. pomorskim, w I półroczu tego roku wynosiła 112,03 zł/hl i była niższa o 26,19% w porównaniu do I półrocza 2014 roku (151,79 zł/hl).

Według specjalistów, głównymi przyczynami takiego stanu rzeczy są: zakończenie kwotowania produkcji mleka, rosyjskie embargo nałożone na Polskę w sierpniu 2014 roku oraz zmniejszone spożycie nabiału u czołowych importerów. Dodatkowo sytuację pogorszyły kary za przekroczenie limitu produkcji mleka, które dotknęły w kraju ponad 63 tysiące gospodarstw, a także tegoroczna susza. W związku z powyższym produkcja mleka stanęła na granicy opłacalności. W takiej sytuacji tym bardziej zasadne staje się szukanie rezerw, oszczędności i często beznakładowych sposobów poprawy efektywności produkcji. A takie rezerwy na pewno istnieją w wielu gospodarstwach, na każdym etapie produkcji czy okresu chowu.

Pierwsze godziny życia cielęcia

Wszyscy wiemy, że cielę po urodzeniu trzeba jak najszybciej napoić siarą, najlepiej w pierwszej godzinie. Wraz z upływającym czasem, spada ilość cennych immunoglobulin (Ig), możliwości wchłaniania, a wzrasta ich rozkład w żołądku cielęcia. Ważne jest nie tyle, ile siary wypije cielę, ale ile pobierze immunoglobulin. Zalecane minimum to 100 gram w pierwszej godzinie życia. Mówi się, że cielę powinno wypić 2 litry siary, ale czy jest to równoznaczne z tym, że pobierze w nich 100 gramów Ig? Będzie tak, gdy siara jest bardzo dobrej jakości. Gdy jej jakość jest słaba, powinny to być 4 litry. W siarze zawarte są tzw. bioaktywne peptydy, które nie tylko regulują funkcjonowanie układu odpornościowego, ale również, co jest nie mniej ważne, stymulują rozwój układu pokarmowego poprzez wzrost kosmków jelitowych. Ich ilość i jakość decyduje o wchłanianiu składników pokarmowych i w efekcie wpływa na późniejszą wydajność mleka. Doświadczenia wskazują na dodatnią korelację ilości wypitej pierwszej siary i późniejszej produkcji mleka. Różnice te wyniosły nawet 1000 kg mleka w pierwszej i 1600 kg w drugiej laktacji. Widzimy więc, jak ważna jest jakość siary. Jeśli jej nie znamy, istnieje duże prawdopodobieństwo, że nie podamy jej w odpowiedniej ilości. Jak zatem sprawdzić jakość siary? Najlepiej kupić siaromierz. Zakup tego urządzenia nie jest kosztowny (kilkadziesiąt złotych). Dzięki znajomości parametrów siary nadmiar tej najlepszej możemy mrozić, tworząc bank siary, z którego korzysta się w razie potrzeby. Siaromierz to niewielki wydatek (na lata), a możemy zyskać dużo.

Żywienie krów

Na jakość siary, ale także na wydajność po wycieleniu, zdecydowany wpływ ma również żywienie jałówek cielnych i krów zasuszonych. Często tylko zmiany organizacyjne: wydzielenie grupy krów zasuszonych, podział okresu zasuszenia na zasuszenie właściwe i okres przejściowy, w wielu przypadkach mogą wpłynąć na poprawę wyników. Nic nie tracimy, a dużo możemy zyskać.

Odchów jałówek

Odchów jałówek to również okres, w którym możemy jeszcze wiele poprawić i w ten sposób wpłynąć na późniejszy wzrost wydajności. Jałówka musi cały czas rosnąć, ale nie możemy jej zatuczyć, bo tkanka tłuszczowa odkłada się również w wymieniu, a tam powinna dominować tkanka gruczołowa produkująca później mleko. Zachwianie proporcji pomiędzy tkankami w wymieniu może spowodować spadek produkcji już w pierwszej i następnych laktacjach nawet o 1000 litrów. Błędów tych nie da się nadrobić w późniejszym czasie. Możemy również dążyć do obniżenia wieku pierwszego wycielenia. Dla stad będących pod oceną wartości użytkowej w woj. pomorskim, w 2014 roku wiek ten wynosił 834 dni. Tutaj tkwią również rezerwy, choćby dorównanie do średnie krajowej wynoszącej 824 dni (to 10 dni razy dzienna wydajność). Cel godny przemyślenia. Oczywiście nie możemy jałówki kryć za wszelką cenę. Przede wszystkim musi ona osiągnąć właściwą wagę (60% wagi dorosłej sztuki) i wysokość w kłębie (min. 125 cm).

Gospodarowanie paszami

Jak mówi stare powiedzenie, „krowa pyskiem doi". Bez dobrej paszy nie ma mleka. W tym roku niektóre gospodarstwa mogą mieć z tym problem. Susza dała się we znaki. Tym bardziej powinniśmy podjąć wszelkie starania, aby pasze, którymi dysponujemy w gospodarstwie racjonalnie wykorzystać i do minimum ograniczyć wszelkie straty. A często zależą one od działań organizacyjnych, np. sprawdzenia czy folia na pryzmie z kiszonką czy na balotach nie jest podziurawiona (mogą to zrobić ptaki czy gryzonie). Jeżeli stwierdzimy takie uszkodzenia, należy je na bieżąco naprawiać. Ściana pryzmy, gdzie kiszonkę wybieramy, powinna być okrywana, aby uchronić ją przed deszczem czy innymi opadami np. śniegiem w zimie. Następna sprawa to tzw. luzy, czyli luźna kiszonka, która pozostaje po jej wybraniu z pryzmy. Taka kiszonka bardzo szybko zagrzewa się i nie nadaje się do koryta tylko do wyrzucenia. Są to wymierne straty, które powinniśmy ograniczać do minimum.

Na pewno w każdym gospodarstwie są takie etapy produkcji, w których tkwią jeszcze jakieś rezerwy, a ich wykorzystanie mogłoby przyczynić się do poprawy opłacalności tak dziś trudnego kierunku, jakim jest produkcja mleka. Może małe to pocieszenie, ale jak podaje GUS, w naszym województwie, w sierpniu nastąpiło zahamowanie spadku średniej ceny skupu i zanotowano nieznaczny jej wzrost (o 0,19%). Miejmy nadzieję, że ta tendencja utrzyma się.

Zbigniew Marciniak,
PODR w Gdańsku

SGB Kaszubski Bank Spółdzielczy

AGRO Kredyt

NIŻSZA MARŻA*

* Dotyczy posiadaczy: Rachunku ROR STANDARD, Rachunku ROR@, Karty kredytowej lub Rachunku AGRO

www.bank-kaszubski.pl

Postęp hodowlany w rolnictwie na przykładzie zbóż

W rolnictwie funkcjonuje kilka pojęć stosowanych zamiennie do określenia postępu, jaki wnoszą nowe odmiany. Najczęściej zamiennie używanymi pojęciami są: postęp genetyczny, hodowlany, odmianowy i biologiczny. Postęp hodowlany stanowią wszelkie udoskonalenia związane z pracami hodowlanymi. Obejmuje on również praktyczny wpływ nowych odmian na efekty produkcyjne.

W terminologii z zakresu postępu wyróżnia się zatem postęp potencjalny, możliwy do uzyskania w optymalnych warunkach agroekologicznych i oceniany na podstawie doświadczeń prowadzonych przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej oraz postęp rzeczywisty, oparty na wynikach produkcyjnych plonowania pochodzących najczęściej z urzędów statystycznych.

Klasycznym przykładem ogromnego postępu hodowlanego było odkrycie, pod koniec lat 60-tych ubiegłego wieku, genetycznych mechanizmów pozwalających na bardziej optymalne przemieszczanie asymilatów w roślinach pszenicy i ryżu o skróconym źdźble, co umożliwiło uzyskanie odmian zupełnie nowego typu. Dokonał tego laureat Pokojowej Nagrody Nobla z 1970 roku – Norman Ernest Borlaug. Efektem jego prac było zlikwidowanie głodu w wielu krajach tzw. Trzeciego Świata, które mimo szybkiego przyrostu liczby ludności stały się z czasem nawet eksporterami pszenicy i ryżu.

Nowo wyhodowane odmiany zbóż niekoniecznie muszą różnić się od dotychczasowych wyłącznie wyższą plennością, lecz mogą przewyższać je również pod względem cech jakościowych. Stąd też, obok plonu ziarna, postęp jakościowy w zbożach dotyczy przede wszystkim wartości technologicznej ziarna: wartości wypiekowej pszenicy - w mniejszym stopniu żyta, wartości browarnej jęczmienia, zawartości łuski w jęczmieniu i owsie oraz dla wszystkich gatunków – odporności na wyleganie i patogeny, a dla form ozimych – także zimotrwałości.

Niebagatelne znaczenie postępu hodowlanego jest powszechnie znane i cenione. Ma to swoje odzwierciedlenie w polityce państwa, które wspiera prace związane z tworzeniem i upowszechnianiem postępu w hodowli roślin. Nakłady poniesione na ten cel zwracają się w praktyce wielokrotnie. Budżet państwa corocznie zabezpiecza środki (w tym w ramach programów unijnych) na wspieranie postępu hodowlanego, które są do dyspozycji ministra rolnictwa, m.in. na stymulowanie innowacji w hodowli roślin i nasiennictwie oraz wspieranie wdrażania postępu odmianowego do praktyki rolniczej.

Największym osiągnięciem hodowli pszenicy w ostatnim czasie, obok stałego wzrostu poziomu plonowania, jest uzyskanie wielu odmian jakościowych. Spośród odmian pszenicy jarej będących w Rejestrze praktycznie wszystkie, poza odmianą Radocha (odmiana pastewna), nadają się na cele młynarsko-piekarnicze, a dwie odmiany – Torka i Bombona zaliczane są do klasy E (odmiany o elitarnej wartości wypiekowej mąki). Najbardziej spektakularne osiągnięcia hodowlane zarówno hodowli krajowej, jak i zagranicznej dotyczą jednak pszenicy ozimej. Wyhodowano i wprowadzono na rynek szereg odmian o wysokiej wartości technologicznej ziarna. Aktualnie w Rejestrze znajduje się aż 50 odmian z klasy A (jakościowe), 31 z klasy B (chlebowe) oraz 1 odmiana elitarna chlebowa i 1 odmiana z przeznaczeniem do wypieku ciastek.

W hodowli żyta ozimego należy odnotować pojawienie się pierwszych odmian mieszańcowych (Nawid – 1998, Luco – 1999, 2015 – 23 odmiany mieszańcowe). Odmiany mieszańcowe żyta ozimego plonują przeciętnie od 14 do 20% wyżej od odmian populacyjnych, jednak są bardziej podatne na wyleganie.

Celem hodowli jęczmienia ozimego pozostaje polepszenie zimotrwałości oraz uzyskanie plennych odmian browarnych – obecnie do Rejestru COBORU wpisane są 3 odmiany browarne jęczmienia ozimego. W hodowli jęczmienia jarego również duży nacisk położono na wartość browarną. W tej chwili w Rejestrze znajdują się aż 32 odmiany browarne. Postęp hodowlany w plonowaniu form browarnych w ostatnim 15-leciu jest większy niż pastewnych, stąd też plony obydwu form są obecnie porównywalne. W 2015 roku wpisano do Rejestru 3 nowe odmiany o wysokiej wartości wskaźnika jakości browarnej, tj.: Britney, KWS Fabienne i Radek.

Najkrótszą historię, a jednocześnie z dużymi sukcesami, odnotowuje hodowla pszenżyta. W wyniku prac hodowlanych, w 1982 roku wprowadzono do produkcji pierwszą odmianę Lasko, a obecnie (2015) w Rejestrze COBORU znajdują się już 42 odmiany pszenżyta ozimego (w tym tylko 2 odmiany hodowli zagranicznej). Pszenżyto jest przede wszystkim zbożem pastewnym, gdyż mąka z obecnie uprawianych odmian jest jeszcze mało przydatna do wypieku chleba. Odmiany rejestrowane w ostatnich latach charakteryzują się lepszą plennością od odmian starszych, natomiast mniejszy postęp notowany jest w odniesieniu do innych cech rolniczych i użytkowych, takich jak: mrozoodporność, odporność na porastanie ziarna, odporność na wyleganie i choroby, termin dojrzewania oraz zawartość białka w ziarnie. W przypadku odporności na choroby, warto zaznaczyć, że pszenżyto w porównaniu z innymi zbożami wykazuje większą odporność na mączniaka i rdze.

W hodowli pszenżyta jarego, poza wysokim plonem, ważnymi parametrami, na które zwracamy uwagę są: wczesność, średnia wysokość roślin o dobrej sztywności oraz wysoka odporność na porastanie ziarna w kłosie. W Rejestrze znajduje się obecnie 11 odmian pszenżyta jarego pochodzących wyłącznie z polskiej hodowli.

W hodowli owsa zwraca się szczególną uwagę na zmniejszenie udziału łuski. W starszych odmianach udział łuski sięgał 25 – 30%, co skutkowało nadmierną zawartością włókna pokarmowego. Spośród odmian owsa, wnoszących nową jakość do produkcji towarowej, należy wymienić pierwszą nagoziarnistą odmianę Akt (1997). Obecnie w Rejestrze znajduje się 5 odmian nagoziarnistych: Amant, Maczo, Nagus, Polar i Siwek, które mając wyższą koncentrację białka i tłuszczu z powodzeniem są wykorzystywane w żywieniu zwierząt i w przemyśle spożywczym.

Krzysztof Kozdemba
PODR w Gdańsku

LEXUS
Trójmiasto

SPEKTAKULARNA
WYPRZEDAŻ

Lexus **CT 200h**
LUKSUS
W KOMPAKTOWEJ FORMIE
już od **89 900** zł

Lexus **IS 300h**
SPORTOWY SEDAN
Z NAPĘDEM HYBRYDOWYM
już od **143 010** zł

Lexus **NX 200t**
FUTURYSTYCZNY SUV
Z SILNIKIEM TURBO

Lexus **NX 300h**
FUTURYSTYCZNY SUV
Z NAPĘDEM HYBRYDOWYM

już od **165 400** zł

Lexus **IS 200t**
SPORTOWY SEDAN
Z SILNIKIEM TURBO
już od **139 700** zł

SPEKTAKULARNA
PRZEDSPRZEDAŻ

Premiery **2015**

Lexus **GS 200t** | już od **199 000** zł

Lexus **RX** | już od **234 900** zł

Aleja Zwycięstwa 241/3 | 81-521 Gdynia, Nowe Orłowo
T: +48 58 67 04 300 | F: +48 58 67 04 301
www.lexus-trojmiasto.pl

Ciągniki dla wymagających

John Deere przedstawił swój pierwszy w historii 4-gąsienicowy ciągnik, który uzupełnienia bogatą rodzinę ciągników o wysokiej mocy z serii 9R (kołowe) oraz 9RT (2-gąsienicowe). Cztery nowe modele 9RX – o mocy od 470 do 620 KM – są wyposażone w duże, wytrzymałe podwozie oraz system gąsienic zaprojektowany z myślą o wysokiej mocy i trwałości oraz znakomitych właściwościach jezdnych, szczególnie w przypadku korzystania z dużego osprzętu w polu.
Ciągniki 9RX są wyposażone w wysokiej klasy podwozie z napędzanymi gąsienicami, które skutecznie przenoszą moc silnika na podłoże. Dzięki temu doskonale sprawdzają się podczas prac wymagających dużej siły uciągu, takich jak kultywacja, orka, talerzowanie, głębokie spulchnianie czy siew na dużą skalę, jak również podczas zadań pozarolniczych.
Nowe ciągniki 9470RX i 9520RX są napędzane silnikami John Deere PowerTech PSS o pojemności 13,5 l, a za moc ciągników 9570RX i 9620RX odpowiadają jednostki napędowe Cummins QSX 15,0 l. Oba modele silników są wyposażone w chłodzony układ recyrkulacji spalin (EGR), udoskonaloną turbosprężarkę, filtr cząstek stałych (DPF) i selektywną redukcję katalityczną (SCR), co sprawia, że są zgodne z normami Stage IV / Final Tier 4 dotyczącymi emisji spalin oraz że dostarczają moment obrotowy i moc niezbędne w najtrudniejszych warunkach w polu.

Zbieracz kamieni

MarkaKongskilde zaprezentowała nową ulepszoną wersję zbieracza kamieni - Stonebear 2.60.
Urządzenie ma szerokością roboczą wynoszącą 6200 mm (2500 w stanie gotowym do transportu) i wysokość 3000 mm.
Maszyna może zebrać kamienie o średnicy maksymalnie 500 mm, zbiornik pomieści 5 ton zebranego materiału, głębokość pracy to 70 mm.

Nowa opona rolnicza

Firma Michelin opracowała nową oponę z myślą o rolnikach, którzy intensywnie korzystają z przyczep nie tylko na polach, ale również na zwykłych drogach, także podczas przewożenia ciężkich ładunków. Właśnie dlatego MICHELIN CargoXBib Heavy Duty wyróżnia się wszechstronnością zastosowania oraz dużą wytrzymałością i odpornością na uszkodzenia, nawet podczas jazdy przy dużym obciążeniu po nawierzchni asfaltowej.
Wytrzymały karkas nowej opony rolniczej MICHELIN CargoXBib Heavy Duty zapewnia jej długą żywotność, bardzo dobrą przyczepność na pochyłościach, komfort prowadzenia, a także efektywny system czyszczenia. Takie osiągi i właściwości to także efekt innowacyjnych rozwiązań, takich jak bieżnik „Tripod" z trójkątnymi klockami oraz nowy kształt rowków bieżnika wspomagających samooczyszczanie.
Nowe ogumienie Michelin może być stosowane w pojazdach o obciążeniu do prawie 8 330 kg na jedną oponę.

OrganizacjaFirmy | SystemyDlaBiznesu.pl

RozwiazaniaMobilne

Zarządzaj Twoją firmą poprzez telefon. Budujemy w pełni dopasowane do indywidualnych potrzeb, skalowalne interfejsy systemu, które umożliwiają dostęp poprzez urządzenia mobilne.

Wsparcie24/7/365

Zawsze w kontakcie. Posiadamy własny dział zajmujący się wsparciem Klientów oraz utrzymaniem systemów telekomunikacyjnych w trybie pracy ciągłej, 24/7/365.

SerwisAktualizacje

Umowy serwisowe z gwarantowanymi czasami reakcji i realizacji zgłoszeń (SLA) zapewniają naszym klientom komfort możliwości korzystania z systemu przy jednoczesnym procesie jego rozbudowy.

99,8%UPTIME

Zapewniamy wysoki współczynnik niezawodności i dostępności naszych serwerów na poziomie 99,8% uptime w skali roku.

Opony rolnicze

W styczniu 2016 r. MITAS wprowadzi na rynek 46 radialnych opon rolniczych z oznaczeniem Cultor RD. Opony te to bezpośrednia kontynuacja serii Mitas RD – serii zaawansowanych technicznie i niezawodnych opon Mitas. W portfolio firmy MITAS a.s. Marka Cultor przeznaczona będzie dla klientów, którzy szukają alternatywy dla opon premium serii Mitas Premium, a jednocześnie mają wysokie wymagania dotyczące właściwości użytkowych.

Nowe radialne opony rolnicze Cultor będą oznaczone jako RD-01, RD-02 i RD-03. Opony Cultor RD-01 to uniwersalne opony bardzo wyważone i o szerokim zastosowaniu w rolnictwie. W ofercie znaleźć będzie można 22 rozmiarów. Zalety opon Cultor RD-02 to przede wszystkim bardzo dobry komfort jazdy i znakomite przeniesienie obciążeń w celu uzyskania wysokiej wydajności w czasie pracy w polu.

Traktor z nominacją

Massey Ferguson 5713 to nowy ciągnik koncernu AGCO nominowany do kategorii The Best of Utility, konkursu Tractor Of The Year 2016.

Charakterytyczną cechą ciągnika jest jego uniwersalność - moc, masa ciągnika jak i m.in. wydajność hydrauliki zostały dostosowane do różnorodnych potrzeb.

Innym wyróżnikiem jest skośnie opadająca w przód maska silnika. Takie rozwiązanie zapewnia bardzo dobrą widoczność potrzebną nie tylko do pracy ładowaczem czołowym, ale również narzędziami zawieszonymi na przednim TUZ-ie. Kształt maski to także efekt przesunięcia układów uzdatniania spalin spod pokrywy silnika do miejsca po prawej stronie kabiny, pod jej podłogą.Zastosowany w ciągniku 4-cylindrowy silnik o pojemności 4,4 l spełnia normę emisji spalin Euro IV.

Nowa odsłona traktorów Zetor

Firma ZETOR TRACTORS a.s. przedstawiła koncepcję ZETOR by Pininfarina. Chodzi o nowy kierunek stylistyczny, który z biegiem czasu obejmie wszystkie serie i produkty marki ZETOR.

-Zakładamy, że stylistyka ZETOR by Pininfarina zostanie w przyszłości użyta we wszystkich seriach modeli traktorów ZETOR. Współpraca z Pininfariną stanowi dla naszych klientów potwierdzenie faktu, że oprócz wprowadzania nowości produktowych, które stanowią odzwierciedlenie wymagań technicznych ze strony użytkowników, pracujemy również nad atrakcyjną i nowoczesną stylistyką naszych traktorów – tłumaczy Margaréta Víghová, kierowniczka działu komunikacji korporacyjnej firmy ZETOR TRACTORS a.s.

NOTOWANIA

Ceny targowiskowe w woj. pomorskim za okres od 16.11.2015 r. do 20.11.2015 r.

Targowisko / Miejscowość	Buraki ćwikłowe 1.00 kg	Cebula 1.00 kg	Jabłka 1.00 kg	Gruszki 1.00 kg	Jaja 1 szt.	Kalafior 1 szt.	Kapusta 1 kg	Kapusta 1 szt.
Chojnice	1,20-1,50	1,40-2,00	2,50-4,00	5,00-6,00	0,45-1,00		1,50-2,00	
Dzierzgoń		1,80	3,00		0,50			
Gdańsk	1,80	2,50	2,00-3,00	5,50	0,50-0,80	3,00-5,50	1,50	
Kartuzy	1,50	2,50	2,80	3,00			1,50	
Kościerzyna	0,90-1,20	1,30-1,80	1,50-3,50		0,60-0,80	2,50-4,00	1,20	2,50-4,00
Kwidzyn		1,90	3,50		0,55			
Starogard	1,50	2,00	2,00-2,50		0,40-0,60	3,50		2,50
Tczew	1,50	2,00					2,00	

Targowisko / Miejscowość	Marchew 1.00 kg	Ogórek długi 1.00 kg	Papryka 1.00 kg	Pietruszka 1.00 kg	Por 1.00 kg	Por 1.00 szt.	Pomidory 1.00 kg
Chojnice	2,00-2,50	3,00-4,00	5,50-8,50	2,50-4,50	3,00-4,00		4,00-8,50
Gdańsk	2,50	9,00	11,50	7,50	7,50	1,50	7,00-8,50
Kartuzy	2,00			6,00	6,00		3,00-6,00
Kościerzyna	1,00-2,00	8,00	5,00-5,50	4,00-5,00		1,50-2,00	3,00-6,50
Starogard	2,50	9,00	6,00	5,50		2,00	6,50-9,00
Tczew	2,00			5,00	5,00		

Targowisko / Miejscowość	Seler 1.00 kg	Rzodkiewka 1 pęczek	Ziemniaki 1.00 kg
Chojnice	2,50-3,50		0,60-0,80
Dzierzgoń			1,00
Gdańsk	7,50	2,00	1,20
Kartuzy	6,00		1,20
Kościerzyna	4,00-5,00	1,50-2,00	1,00-1,20
Kwidzyn			1,00
Starogard	5,50		1,00
Tczew	5,00		1,20

Cena prosiąt 100 – 105 zł. za 1.00 szt. – Powiat Kwidzyn

Dane Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku

Tam *warto* być!

08.12.2015
II Pomorskie Forum Grup Producenckich

Słupski Inkubator Technologiczny, ul. Portowa 13B, 76-200
- Spotkanie kierowane jest do członków grup producentów rolnych, do osób zainteresowanych założeniem grup producenckich i do innych mieszkańców
obszarów wiejskich.

12.08.2015
Konferencja „Hodowla gołębi i ptactwa ozdobnego" PODR Gdańsk

21-24.01.2015
Targi Polagra Premiery
Międzynarodowe Targi Poznańskie, Poznań

- Targi bedą największym spotkaniem biznesowym dla sektora rolniczego w Polsce i EuropieŚrodkowo-Wschodniej. Czterodniowe targi odbywające się w cyklu dwuletnim otwierają sezon spotkań dla rolników i stwarzają warunki do promocji produktów i usług oraz zawarcia długoterminowych kontraktów handlowych.

Sprawdź wybór!

1000 rodzajów **źródeł światła**

39,90 /opak.*

Zestaw 2 x LED FILAMENT LEXMAN
4 W. E14. Kl.: A++. Strumień świetlny: 400 lm. Barwa światła: 2700 K.
kod 45204691

49,90 /opak.

Zestaw 2 x LED LEXMAN
15 W. E27. Kl.: A+. Strumień świetlny: 1300 lm. Barwa światła: 3000 K.
kod 45204873

13,95 **8,90** /szt.
TANIEJ o 36%

Żarówka halogenowa GLOB LEXMAN
77 W. E27. Kl.: D. Strumień świetlny: 1326 lm. Barwa światła: 2700 K.
kod 44443140

19,95 /opak.

Zestaw 5 x halogen LEXMAN
46 W. E14. Strumień świetlny: 702 lm. Kl.: D. kod 45204593

49,90 /opak.
OFERTA SPECJALNA

Zestaw 2 x LED OSRAM
10 W. E27. Kl.: A+. Strumień świetlny: 806 lm. Barwa światła: 2700 K.
kod 45250996

34,95 **29,90** /opak.
TANIEJ o 14%

Zestaw 2 x LED NOXA
10 W. GU10. Kl.: A++. Strumień świetlny: 806 lm. Barwa światła: 3000 K.
kod 45130421

39,90 /opak.

Zestaw 2 x LED
3,5 W. G9. Kl.: A+. Strumień świetlny: 250 lm. Barwa światła: 2700 K.
kod 45280466

18,95 /opak.
OFERTA SPECJALNA

LED KANLUX PŁOM
6 W. E14. Kl.: A+. Strumień świetlny: 500 lm. Barwa światła: 3000 K.
kod 45250982

Czekamy na Ciebie w Leroy Merlin:

Gdańsk
ul. Szczęśliwa 7
80-176 Gdańsk

C.H. Port Rumia
ul. Grunwaldzka 108
84-230 Rumia

Oferta ważna od 30.09 do 03.11.2015 r.

LEROY MERLIN
dla domu, z pomysłem